

[Anker Jørgensen.]

allerede er tilfældet, at det afgøres på politisk vis i de enkelte organisationer, hvad man vil støtte. Andre former vil tendere imod diktatur, og jeg vil gerne i den forbindelse nævne, at der er en tendens til, at noget af det første, diktaturstater gør, er at gennemføre lovgivning, der forbyder erhvervsorganisationer, underforstået fagforeninger, at øve politisk virksomhed.

Jeg er altså modstander, og min gruppe er modstander af dette forslag, men jeg går ud fra, at vi fortsætter udvalgsbehandlingen af det.

Asger Jensen: Da mit partis ordfører, hr. Thestrup, ikke kan være til stede, skal jeg gøre nogle få bemærkninger til lovforslaget.

Hr. Anker Jørgensen var inde på foreningsfriheden. Ja, det er vel i nogen grad herom, det hele drejer sig. Er der, hvad fagforeningerne angår, foreningsfrihed i dette ords almindelig forstand? Er det ikke sådan, at også hr. Anker Jørgensen vil mene, at man har pligt til at være medlem af sin fagforening? Og det er der jo i og for sig ikke nogen der angriber; vi synes, det er rigtigt, at folk er medlem af en fagforening, men da er det også en institution på en anden måde: man kan ikke melde sig ind og melde sig ud, som det passer én; jeg ved ikke, om man formelt kan, men reelt kan man i hvert fald ikke, og det er derfor, der er grund til at tage spørgsmålet op: foregår der misbrug eller overgreb inden for en sådan forening, hvor man ikke selv kan bestemme, om man vil være medlem, eller man ikke vil? Derfor synes jeg nok der er grund til at tage hele spørgsmålet op til en grundig overvejelse. For det er jo sagen, at man gennem dette medlemskab, som altså ikke er frivilligt i almindelig forstand, er tvunget til at støtte en bestemt politisk retning, og det er det, der strider noget mod almindelig opfattelse af rimelighed.

Så er der også en anden side af sagen. Skattemyndighederne har altid afvist, at man kunne trække bidrag til politiske formål fra på selvangivelsen. Man har endda prøvet at være højt oppe med en ansøgning, hvor en mand ville forpligte sig til livsvarigt at støtte et parti. Livsvarige

bidrag til andre formål kan man få skattefrihed for; men det blev nægtet her, netop fordi det var et politisk formål. Fagforeningskontingentet kan jo trækkes fra, når selvangivelsen gøres op, og dermed kommer også skattevæsenet til at betale sin del af det bidrag, som ydes til politiske formål. Der har jo været talt en del om at rydde op i fradragsjunglen. Da langt de fleste mennesker trækker et eller andet beløb fra, som de yder til deres fag- eller erhvervsorganisation, kunne der måske være grund til at sige, at det er en fradragsret, som der ikke rigtig er nogen mening i overhovedet at opretholde. Men vi har den altså, og det er skatteyderne, der må betale mere i skat, fordi det, man betaler til politiske formål gennem sit fagforeningsbidrag, kan trækkes fra.

Vi vil altså også gerne arbejde videre med forslaget i et udvalg. Det er da nok muligt, at dette ikke har den formulering, som en sådan lov endeligt bør have, og det vil vi da gerne være med til at se nærmere på.

Krog Hansen: Da dette lovforslag var til første behandling den 16. februar 1967, gav jeg udtryk for, at man skulle vide, hvad sigtet var med forslaget. For det første ville man jo undgå, at socialdemokratiet fik de mange millioner fra fagbevægelsens kontingenter, og det er klart, at jeg kunne støtte den tanke, idet jeg er lidt utilfreds med, at man betaler til et parti, hvori man ikke står. Jeg mener, man kunne foretage en fordeling til alle tre arbejderpartier, således at alle fik andel i disse millioner, som jo i virkeligheden er nødvendige.

Det andet sigte, som ligger i dette forslag, er meget farligere, nemlig det, at fagbevægelsen overhovedet ikke må tage stilling rent politisk. Allerede dengang udtrykte jeg visse betænkeligheder, og jeg må jo ærligt tilstå, at efter at vi har haft lejlighed til at drøfte spørgsmålet i udvalget, er disse betænkeligheder blevet bestyrket. Det er sådan, at hvis dette forslag bliver vedtaget, har man ingen mulighed for overhovedet at bringe politiske artikler f. eks. i maskinarbejdernes blad Metal, i Landsorganisationens blad, i specialarbejdernes blad eller i de andre fagblade, der udkommer. Det er helt klart, at man er inter-